
بسم الله الرحمن الرحيم

شرح جامع

تاریخ معاصر ایران و جهان و مسائل بین المللی مهم معاصر

«علوم ارتباطات اجتماعی»

مولف: جواد آزادی

انتشارات ارشد

پیشگفتار ناشر

خداوند بزرگ را شاکریم که فرصتی عنایت فرمود تا بتوانیم قدمی در جهت گسترش علم و فرهنگ کشور عزیزمان برداریم و مسیری هموار را در اختیار مخاطبان و داوطلبان علاقمند به ادامه تحصیل قرار دهیم. از آنجائی که درحوزه کتاب‌های درسی و کمک درسی کارشناسی ارشد کتاب‌های زیادی به رشته تحریر در آمده است با این حال وجود یک مجموعه جامع، دقیق، کامل و دارای رفرنس(منابع) مستند احساس می‌شود.

همیشه دغدغه داشتیم که ای کاش می‌شد تمامی منابع پراکنده و گاهاً دست نایافتنی کنکور در یک مجموعه به گونه‌ای جذاب و شیوا آماده می‌شد و همچنین سوالات دوره‌های قبل کنکور نیز به گونه‌ای تشریحی پاسخ داده می شدند، که خدشه‌ای بر آنها وارد نشود و خیال داوطلبان عزیز آنقدر آسوده باشد که اطلاعات مندرج در پاسخنامه‌ها را برای بهره‌گیری در آزمون خود بکار گیرند. این کار با یاری خداوند بزرگ و همکاری نخبه‌ترین دانشجویان و اساتید کشور در انتشارات ارشد هماهنگ گردید و در تمامی مقاطع تحصیلی از کاردانی به کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری در حوزهٔ آزمون‌های سراسری – آزاد و پیام نور بسته‌های آموزشی شامل کتاب‌های بانک سوالات و کتاب‌های شرح جامع درس آماده گردید. در تهیه مجموعه‌های فوق‌الذکر از فارغ‌التحصیلان کارشناسی ارشد و دکتری که حائز رتبه‌های تک رقمی کنکور می‌باشند، استفاده کرده‌ایم، تا شما عزیزان بتوانید در راستای افزایش توان علمی خود در جهت نیل به مقصود خویش نایل آیید. بدون تردید می‌توان گفت که برای اولین بار در نظام آموزشی کشور مجموعه‌ای به این سبک عرضه می‌شود که در کیفیت و کمیت بی‌نظیر بوده و تمامی نیازهای دانشجویان و داوطلبان عزیز را پوشش می‌دهد. امید است که استفاده از این مجموعه عزیزان را در جهت موفقیت در آزمون یاری رسانده باشد. در پایان لازم به ذکر است که بی نقصی محض از آن خداوند متعال می‌باشد، بنا براین از تمامی خوانندگان و داوطلبان عزیز خواهشمندیم نظرات سازنده خود را در مورد این کتاب به سایت انتشارات ارشد اعلام نمایند تا ما را در جهت هر چه بهتر آماده کردن این محصولات یاری رسانند.

با تشکر

ناشـــــر

www.arshadbook. ir

«هر کس از شکست خوردن می‌هراسد به شکست خود اطمینان دارد.»

ناپلئون

پیشگفتار مولف

علوم اجتماعی در غرب همپای علوم تجربی مسیر تکاملی پرفراز و نشیبی را پیموده و همچنان به حرکت خود ادامه می‌دهد. دانش ارتباطات نیز به عنوان زیرمجموعه این علم در این حرکت علمی حضور مستمر داشته و با توجه به سرعت رشد و تحول آن و همچنین ظهور تکنولوژی‌های نوین ارتباطی، از جایگاه بالایی برخوردار شده است با صنعتی‌شدن و رشد و گسترش کشورها و تبدیل جوامع سنتی به جوامع مدرن و توده‌ای رسانه‌های نوین فردی و سنتی در سطح کلان توان پاسخ‌گویی به مطالبات و نیازهای این جوامع را از دست دادند و در بستر این نیازهای جدید جوامع مدرن بود که وسایل ارتباط جمعی (مطبوعات، رادیو، تلویزیون) شکل گرفته و گسترش یافتند.

امروزه یکی از شاخص‌های توسعه‌یافتگی در هر کشوری با نظام رسانه‌ای آن کشور سنجیده می‌شود و در این میان نقش مطبوعات نیز انکارنشدنی است از این رو مطالعه تاریخ مطبوعات یک کشور می‌تواند نمایانگر رشد و توسعه مدنی آن باشد، با مطالعه مطبوعات کشورها می‌توان به شناختی هر چند محدود نسبت به تاریخ، فرهنگ، هویت آن سرزمین‌ها دست یافت چرا که بسیاری از تحولات سیاسی، اقتصادی، اجتماعی در مطبوعات انعکاس‌یافته و ماندگار می‌گردد و حتی عدم انتشار و توقیف مطبوعات نیز به لحاظ تاریخی دارای پیام می‌باشد. تاریخ مطبوعات دانشی کمکی در خدمت تاریخ جدید و معاصر است زیرا روزنامه کاملترین منبع می‌باشد و از نظر تنوع غنی‌ترین سرچشمه تاریخ عمومی به شمار می‌رود.

هدف از این مجموعه بالابردن دانش و اطلاعات تاریخی دانشجویان و علاقه‌مندان بخصوص در زمینه مطبوعات معاصر می‌باشد. در رشته علوم ارتباطات بیشتر تأکید بر تاریخ مطبوعات و رسانه‌ها می‌باشد به همین خاطر به ارتباطات و تاریخ مطبوعات اشاره‌هایی شد. به خاطر کمبود منابع منسجم و کامل در زمینه تاریخ ایران و جهان برای آزمون کارشناسی ارشد بر آن بودیم تا مجموعه‌ای جامع از منابع تاریخ معرفی شده توسط اساتید مجرب و طراحان سوال گردآوری کرده و به دانشجویان، فارغ‌التحصیلان، علاقه‌مندان به تاریخ ارائه نماییم. این اثر برای داوطلبان کنکور کارشناسی ارشد رشته‌های علوم ارتباطات اجتماعی، تحقیق در ارتباطات، مطالعات رسانه‌ای، رشته‌های تاریخ تدوین شده است.

این اثر خلاصه مباحث، نکات اساسی و نکات کنکوری را شامل می‌شود تلاش شده است که دانشجویان گرامی و داوطلبان کنکور کارشناسی ارشد علوم ارتباطات اجتماعی به جای صرف وقت و گذاشتن انرژی خود روی کتاب‌های سنگین و پرحجم و زمان‌بر که شامل ۱۵ منبع اصلی و مورد تأکید استادان و طراحان سوال‌ها بوده است، با خواندن دقیق این مجموعه خلاصه مباحث از مطالعه آنها بی‌نیاز شوند و با صرف زمان کمتر به بیشترین اطلاعات و نکات دست یابند.

وظیفه خود می‌دانم از سرکار خانم مریم رفعتی‌زاده که در تمام مدت در تحقیق و گردآوری و همچنین ویرایش متون مرا یاری نمودند قدردانی کرده و کتاب حاضر را به وی و تمام کسانی که برای من در تمام مراحل زندگی از جان مایه گذاشتند بالاخص پدر و مادر مهربانم تقدیم می‌کنم.

در پایان وظیفه خود می‌دانم از تمامی دوستان و عزیزانی که با مشاوره خود به اینجانب در گردآوری این مجموعه یاری نموده‌اند به ویژه استادان عزیز و دانشمندم آقایان: دکتر علی اصغر کیا «مدیر گروه علوم ارتباطات اجتماعی دانشگاه علامه طباطبایی»، دکتر خانیکی، دکتر رفیعی، دکتر مهدی‌زاده، دکتر محکی، دکتر اسدی و اقای اکبر حیدری کارشناس‌ارشد علوم ارتباطات اجتماعی کمال تشکر و قدردانی را دارم.

البته ممکن است مجموعه حاضر دارای نقایص و اشکالاتی واژگانی و چاپی باشد که ما نیز پیشاپیش خود بر آن معترضیم امید است که خوانندگان محترم با ارائه نقاط ضعف و نقایص این مجموعه مولف را در رفع اشکالات و نقایص برای چاپهای بعدی یاری نمایند تا مجموعه‌ای کاملتر و منسجم‌تری بدست آید.

و باز هم در پایان از تمام زحمات عزیزان همکار ناشر مجموعه ارشد کمال تشکر و قدردانی را می‌نمایم.

با سپاس

جواد آزادی

فهرست مطالب

عنوان **صفحه**

فصل اول: تفسیر جهان در روزنامه‌های بزرگ و معرفی روزنامه‌ها

تایمز ۸
لوموند ۹
دی ولت ۱۰
کوریه ره دلاسرا ۱۱
پراودا ۱۱
نظریات لنین در مورد مطبوعات ۱۱
الاهرام ۱۲
آساهی شیمبون ۱۳
نیویورک تایمز ۱۳
واشنگتن پست ۱۴
گلوپ اندمیل ۱۴
ایچ ملبورن ۱۵
خلاصه فصل ۱۶
تست‌های آخر فصل ۱۷
پاسخ تستهای آخر فصل ۱۹

فصل دوم: جنگ سرد

توضیحاتی در زمینه اجلاس، کنفرانس، جنگ، اتحاد، معاهده‌ها ۲۵
نکاتی اساسی درباره جنگ سرد و رویدادها ۳۶
معرفی شخصیت‌ها و تألیفات آنها ۴۳
خلاصه فصل ۴۹
تست‌های آخر فصل ۵۱
پاسخ تست‌های آخر فصل ۶۰

فصل سوم: تاریخ معاصر ایران

ادوار تاریخ ۶۵
خلاصه فصل ۸۳
تست‌های آخر فصل ۸۵
پاسخ تست‌های آخر فصل ۹۰

فصل چهارم: تاریخ مطبوعات ایران

اولین قانون مطبوعات در زمان محمدعلی شاه ۱۰۱
مطبوعات بسیج گرو پیدایش احزاب سیاسی ۱۰۳
سرگذشت روزنامه در ایران ۱۰۶
روزنامه وقایع الاتفاقیه ۱۰۷
تحول جدید در کار روزنامه ۱۰۷
روزنامه‌های ولایات ۱۰۸
حزب کنگره در هند ۱۱۱
آدمیت و حقوق ۱۱۱
خلاصه فصل ۱۱۶

عنوان **صفحه**

تست‌های آخر فصل ۱۱۷
پاسخ تست‌های آخر فصل ۱۱۹

فصل پنجم: تاریخ مطبوعات جهان

خلاصه فصل ۱۲۸
تست‌های آخر فصل ۱۳۰
پاسخ تست‌های آخر فصل ۱۳۲

منابع و ماخذ ۱۳۳

فصل اول

تفسیر جهان در روزنامه‌های بزرگ دنیا و معرفی روزنامه‌ها

عناوین اصلی

- تایمز
- لوموند
- دی ولت
- کوریه ریه دلاسرا
- پراودا
- الاهرام
- آساهی شیمبون
- نیویورک تایمز
- واشنگتن پست
- گلوپ اندمیل
- ایج ملبورن

فصل اول

تفسیر جهان در روزنامه‌های بزرگ و معرفی روزنامه‌ها

تایمز

این روزنامه در سال ۱۷۸۵ با نام « دیلی یونیورسال رجیستر» تأسیس شد که بنیانگذار آن جان والتر بود، دبلیواچ راسل نماینده تایمز ابداع‌کننده هنر گزارشگری از جنگ شد. حجم اصلی گزارشهای سیاسی تایمز متن کلمه به کلمه مذاکرات پارلمان بود. در سال ۱۹۷۹ روی تایمز عوارض تمبر نهاده شد که حکم جواز انتشار را داشت. جان والتر دوم قاچاقچی‌هایی استخدام کرد تا آخرین روزنامه‌های فرانسه و اروپا را مستقیماً به تایمز برسانند. مطبوعات دولتی در سال ۱۸۱۹ همواره تایمز را متهم به نفاق‌افکنی می‌کردند. تایمز صدای اصلاحات محتاطانه «نه انقلاب» بود.

نخستین گام در راه رسیدن به حق رأی برای مردم لایحه اصلاحات بزرگ بود که رهبری آن در دست طبقات تجارت پیشه بود. شعار روزنامه تایمز درباره لایحه اصلاحات « لایحه کل لایحه ولاغیر» بود. به تایمز لقب رعدافکن دادند. تایمز نخستین کلاهبرداری‌های چندملیتی و فراملیتی را افشاء کردند و به عنوان قدردانی برای این کار بنای یادبودی در عمارت بیمه لویدز پاداش گرفت.

اوبرین نماینده تایمز در یونان به دلیل اینکه یک نشان و سفر تفریحی با یک کشتی نیروی دریایی یونان را پذیرفته بود اخراج شد. ناپلئون سوم امپراتور فرانسه همیشه از طریق رشوه دادن در تایمز نفوذ داشت.

پاسخ تایمز به اتهام وزراء

« جراید با افشاءکردن به حیات خود ادامه می‌دهند و این کار هر روز و همیشه نزد ارباب بصیرت در افکار عمومی ارج داد. آنها سیر حوادث را در صورت امکان پیش‌بینی می‌کنند و در حد فاصل حال و آینده قرار دارند.»

تایمز وظیفه خویش را کشف حقایق و انطباق برپایه اصول ثابت امور جهانی می‌دانست. در نظر تایمز روزنامه‌نگاری امری بین‌المللی بود.

«ما بر این عقیده هستیم که رأی نه تنها بر دولت خود بلکه در قبال هر قدرت دیگری در کره ارض آزادانه اعمال شود می‌خواهیم در اداره جهان مشارکت داشته باشیم و قدرتی که می‌طلبیم منحصراً و آزادانه از طریق ترغیب و تأثیر کلامی و عقلی بر اذهان اعمال گردد. تزار روسیه با خواندن تایمز به موقع خبردار شد که بریتانیا اعلان جنگ دارد.

هادمزورث سردبیر تایمز سرمقاله نویسان خودش را که حافظان سنت روزنامه بودند» «راهبان سیاه‌پوش» نامید. راهبان سیاهپوش در روزنامه تایمز نوشتند: « اعطای حق رأی به زنان برای مملکت موجب خطر است» طی اعتصابات عمومی سال ۱۹۲۶ تایمز تنها روزنامه‌ای بود که با تک برگهای آماتوری و با مطالب مختصر به انتشارش ادامه می‌داد.

تایمز گاندی را موذی ناجور که دارای استعداد ایجاد بی نظمی است خواند.

آگهی استخدام بازیگر در روزنامه تایمز: به آتش‌خواران و بلعندان شمشیر نیاز است.

سرمقاله از نظر تایمز پدیده‌ای آنگلوساکسون است.

وجه مشخصه تایمز چاپ آگهی در صفحه اول بود در سال۱۹۶۶.

به نظر روزنامه منچسترحمله‌های تایمز در سال۱۹۱۷ به دولت موقت کرنسکی باعث سقوط آن دولت شد.

در جریان واترگیت تایمز طرفدار نیکسون بود.

تایمز زمان وقوع انقلاب اسلامی ایران تعطیل بود.

تایمز در مورد انقلاب ایران نوشت: «عبارت مارکسیست‌های اسلامی چیزی است در مایه جمع اضداد و در حال حاضر انقلاب سازمان یافته مخالفان حکومت شاه کاملاً ملی است».

تایمز بلندپروازی‌های شاه و مسائل بلندمدت سیاسی پیامد اصلاحات شاه را یادآوری کرد.

تایمز امکان مناظره علمی میان بی بی سی و سفیر ایران بر سر اخراج نماینده بی بی سی از تهران در اعتراض به برنامه‌ای انتقادی در تلویزیون فراهم کرد.

تایمز در مورد « رهاکردن کردها در مخمصه» سرمقالاتی نوشت.

تایمز مصاحبه‌ای با اشرف خواهر شاه انجام داد.

لوموند

لوموند به معنای دنیا در زبان فرانسه توسط ژنرال دوگل این روزنامه پایه‌گذاری شد. وظیفه آن گرفتن جای لوتان روزنامه نیمه رسمی و سنتی جمهوری سوم بود.

لوموند از همان ابتدا بعدازظهرها چاپ می‌شد اما تاریخ روز بعد را بالای روزنامه می‌گذارد.

هدف آن رساندن اطلاعات روشن، صحیح و تا حد امکان سریع و کامل به خواننده است.

لوموند می‌گفت در عصر ما انسان نمی‌تواند به ناظربودن و توصیف‌کردن قانع باشد.

مقاله بوومری (سردبیر لوموند) که به آن جنگ کثیف گفته شد در مورد جنگ فرانسه با هندوچین که وی مخالف آن بود نوشته بود: پاره‌ای سخاوتها به قیمتش می‌ارزد و خودخواهی‌ها زیر عناوین مقدس هم ظالمانه گران تمام می‌شود.

به وجودآمدن حق وتو در روزنامه زمان بوومری.

لوموند حقوق روزنامه‌نگاران را به عمد پایین نگه می‌داشت تا نمایانگر افتخار نوشتن برای لوموند باشد. تنها دولت فرانسه که از پشتیبانی کامل لوموند برخوردار بود دولت پیر مندس- فرانس بود.

بوومری سرمقاله‌های خود را به معنای مستعار سیریوس امضاء می‌کرد.

انتشار یک گزارش محرمانه در مورد اینکه « شکنجه به عنوان بخشی از نظام امنیتی فرانسه در الجزایر» رسماً تأیید می‌شد، توسط لوموند، معروف به گزارش بتی.

پی یرویانسون در مقاله‌ای به عنوان فرانسه دچار ملال است. در لوموند فعالیت سیاسی دانشجویان را با سکوت در جمهوری فرانسه مقایسه کرد.

آندره مالرو نوشت به دشمنان آزادی نباید آزادی داد.

لوموند در افشاء و انتقاد از دولت پلیسی شاه ایران در مطبوعات دنیا پیشقدم بود.

ژاک فوه در لوموند نوشت: « ویراستاران و نویسندگان در حداقلی از عقاید مشترک بوده‌اند که بالاتر از همه آنها شور عدالتخواهی است.»

در فرانسه از لوموند به خاطر اینکه بهترین روزنامه آنگلوساکسون اروپاست انتقاد می‌کردند.

حمایت لوموند از فرانسوا باعث موفقیت او و شکست ژیسکاردستن شد.

لوموند با هویدا مصاحبه داشت.

لوموند نخستین روزنامه مهم غرب بود که مصاحبه‌ای مفصل با آیت الله خمینی در سال ۱۹۷۸ طی تبعید وی در عـراق انجام داد و چاپ کرد.

لوموند به خاطر صفحه‌بندی خشک و سرد و سبک کلاسیک نثرش و روشنفکری خودسرانه به عمد از همه کس و همـه چیز فاصله گرفت.

لوموند درباره ساواک مقاله‌های زیادی چاپ می‌کرد.

لوموند سال ۱۹۷۰ محل مناظره بین کمیته دفاع از زندانیان سیاسی ایران و ژنرال پاکروان سفیر شاه در پاریس بـر سـر شکنجه‌های ساواک شد.

در سال۱۹۷۲ دفتر لوموند در ایران در انفجار بمب آسیب دید.

لوموند بهترین روزنامه‌ای بود که رویدادهای ایران را تجزیه و تحلیل کرد.

موسی صدر رئیس شورای شیعیان لبنان مفهوم جاذبه پیامبران را برای شرح ماهیت انقلاب ایران در مصاحبه با لوموند بیان کرد.

لوموند بهترین روزنامه آنگلوساکسون اروپا.

دی ولت

دی ولت در زمان آلمانی به معنای جهان است.

دی ولت در نخستین سرمقاله‌اش نوشت: « پلی خواهد بود به مردم دیگر و به راههای دیگر زندگی و اندیشه کـه دوازده سال از آن محروم بوده‌ایم.»

دی ولت در سال۱۹۴۷ خاطرات وینستون چرچیل را پاورقی کرد.

دی ولت دست به حمله علیه خطر کمونیسم و توسعه طلبی شوروی زد.

دی ولت به توزیع‌کننده‌ها سوبسید می‌داد.

دی ولت در سال۱۹۵۶ نخستین روزنامه اروپا بود که جدیدترین دستگاههای تله تایپ را در اختیار داشت.

دی ولت پاورقی درباره ارکستر سرخ دسته جاسوسی کمونیست‌های ضد نازی جنگ جهانی دوم چاپ کرد.

در سال۱۹۷۴ دی ولت از سوی دانشگاهها تحریم شد.

پس از سقوط حکومت سرهنگها در یونان پرونده‌ای رو شد که به نویسندگان دی ولت پول پرداخت شده بود.

زمانی که کشورهای عضو اوپک بهای نفت را بالا بردند دی ولت ادعا کرد آنها را مشاوران روسی هدایت می‌کنند.

به پتربونیش سردبیر دولت لقب پسر اعجوبه اشپرینگر دادند.

روزنامهٔ دی ولت گفت: « ما نه تنها برای سردبیرمان که برای اخلاق حرفه‌ای‌مان مبارزه می‌کنیم.»

روزنامه دی ولت توسط مقامات بریتانیا در هامبورگ پایه‌گذاری شد.

در سال۱۹۵۲ آکسل اشپرینگر روزنامه دی ولت را از انگلیسیها خرید.

دی ولت به اخبار امنیتی و تروریستی ایران توجه داشت.

اشپرینگر (دی ولت) مستبدترین روزنامه دار غرب بود.

کوریه ره دلاسرا

کوریه ره دلاسرا به معنی پیک عصر است.

روزنامه کوریه ره اعلام کرد ما محافظه کار هستیم بعد میانه رو، ما می‌خواهیم سلطنت و قانون اساسی را حفظ کنیم.

سرمقاله کوریه ره: «ما از رجزخوانی سیاسی – از سئوالها انتزاعی و پا در هوا و از جر و بحث‌های بیهوده بیزاریم».

ما نه رغبتی به حکومت کننده داریم نه حکومت شونده.

هدف کوریه ره: روزنامه‌ای به راستی مستقل که تظاهر به آزادبودن نکند وقتی دریافت اشتباه کرده است نخواهد به هر قیمتی حرفش را به کرسی بنشاند.

کوریه ره دست به انتشار رمان به صورت پاورقی زد.

آلبرتی روزنامه‌نگار کوریه ره نخستین آرشیو بایگانی جریده مطالب را در مطبوعات ایتالیا به راه انداخت.

آلبرتینی انقلاب صنعتی را وارد مطبوعات ایتالیا کرد.

کوریه ره نظامیان را می‌ستود، کوریه ره خواستار اصلاح قانون طلاق و سقط جنین شد.

کوریه ره گزارشگرانی را در نقاط کلیدی جهان نگه می‌داشت و این هیأتی ۶۰ نفره همان فرستادگان ویژه نامیده می‌شدند.

والتر توباجی روزنامه‌نگار کوریه ره با گلوله تروریست‌ها کشته شد.

کوریه ره دست به کار راه انداختن نخستین مسابقه فوتبال رانی ایتالیا در سال ۱۹۰۱ شد.

پراودا

دفتر آن در سن پترزبورگ ستاد حزب غیرقانونی بلشویک بود با حزب کمونیست همخوانی داشت.

پرودانوشت: مطبوعات نیرومندترین سلاح حزب است.

مهمترین وظیفه مطبوعات این است که به مبارزه‌ای تهاجمی علیه ایدئولوژی بورژواری ادامه دهد.

یک روزنامه‌نگار مبارزی فعال در راه آرمان حزب است.

پروادا به زبان روسی یعنی حقیقت.

پراودار باز هم می‌گوید:

«ما به راه انداختن جاروجنجال درباره زندگی خصوصی یا بی اعتبارکردن مقامها علاقه‌ای نداریم ما کاری نمی‌کنیم که به شیوه زندگیمان و اصولمان لطمه بزند.»

هدف ما تبلیغات است برای حزب‌مان و برای کشورمان.

نخستین شماره پراودار را تروتسکی در سال۱۹۰۸ در وین منتشر کرد این روزنامه ارگان حزب منشویک (اقلیت) بود و جناح بلشویک (لنین) کمونیست انتقاد می‌کرد.

نظریات لنین در مورد مطبوعات

: مطبوعات چه کمونیست چه سرمایه‌دار سلاحی برای جنگ طبقاتی است.

: آزادی مطبوعات آزادی سازمان‌های سیاسی بورژوازی است، دادن سلاحی مطبوعات به دست این اشخاص در حکم کمک به دشمن است.

: ما در پیشبرد مبارزه طبقاتی در روزنامه‌هایمان به اندازه بورژوازی مهارت کسب نکرده‌ایم.

: در دنیای سرمایه‌داری، آزادی مطبوعات یعنی آزادی خریدن روزنامه‌ها و کسانی که آنها را ویراستاری می‌کنند و نیز آزادی خرید به سود بورژوازی است.

نخستین سردبیر بلشویک پراودا استالین بود.

پراودا زمان جنگ جهانی اول ۱۹۱۴ تا پایان آن تعطیل بود.

بعد انقلاب ۱۹۱۷ سردبیر پراودا موتولوف شد.

مقاله تزهای آوریل از طرف لنین چاپ شد.

فرمانده بلژیک‌ها ۱۹۱۷ لنین بود.

ملوانان کرونشات که زمانی طرفدار بلشویک‌ها بودند، زمان لنین قیام کردند و خواهان مطبوعات آزاد بودند.

ایزوستیا روزنامه دولت شوروری بود که اخراج تاتارهای کریمیه را انتشار داد.

کتاب الفبای کمونیست از بوخارین.

به دستور استالین پراودا دست به بررسی منظم مطبوعات زد و در حقیقت پراودا پلیس نشریات شده بود.

سیاست استالین «اسپانیا برای اسپانیایی‌ها» در قبال جنگ اسپانیا.

در سال۱۹۵۲ با پشتیبانی خروشچف اتحادیه روزنامه‌نگاران تأسیس شد.

پراودا نوشت: روزنامه‌های شوروی بیرمق، بیحال و به شدت کسالت‌آور و خواندن آنها دشوار است.

در سال۱۹۹۶ ناشران پراودا انتشار آن را متوقف کردند و هفته‌نامه رنگی «پراودا پیات» را به راه انداختند.

شعار مرگ بر جنگ غیرعملی است، سرباز روسی باید محکم سرپستش بایستد از استالین.

در ابتدا روزنامه پراودا از بلشویک‌ها با عبارت رمزی دموکرات‌های پیگیر و سرسخت راه کارگر یاد می‌کردند.

گلاویت اداره سانسور تزار.

کمکون بازار مشترک بلوک کشورهای اروپای شرقی.

تروتسکی شورش کرونشات را سرکوب کرد.

الاهرام

الاهرام روزنامه مصر مشهور بود به تایمز دنیای عرب.

سردبیر افسانه‌ای الاهرام محمد هیکل.

الاهرام توسط دو برادر مسیحی به نام سلیم و تقلا تأسیس شد.

نخستین روزنامه مصر الحوادث الیومیه در سال۱۷۹۹ توسط ناپلئون بناپارت در نخستین لشکرکشی‌اش انجام داد.

الاهرام نخستین روزنامه مصر بود که گزارشگرانی در خارج کشور (استانبول، پاریس) داشت.

الاهرام نخستین روزنامه عربی بود که عکس چاپ می‌کرد.

این روزنامه نخستین روزنامه عربی بود که از مصاحبه استفاده می‌کرد.

المقدم روزنامه مورد حمایت بریتانیا و الاهرام روزنامه مورد علاقه فرانسوی‌ها بود.

روزنامه حزب وفد، البلاغ توسط سعد زغلول در جهت تدوین قانون اساسی در مصر.

علی ماهر اولین نخست وزیر مصر که قدرت مطبوعات را فهمید و الاهرام با تمام قوا از او حمایت می‌کرد.

الاهرام اصطلاح الاستعمار الحادث را برای نئوکلنالیسم ابداع کرد.

محمدحسین هیکل در زمان دولت فاروق بازداشت شد.

عبدالناصر بعد کودتا روزنامه الجمهوریه را تأسیس کرد.
محمد هیکل نخستین اقدامش لغو مقررات سانسور مطالبی که به بیرون از مصر مخابره می‌شد.
جانشین انورسادات، حسنی مبارک شد.
انورسادات توسط حزب جهاد اسلامی مصر که رئیس آن ایمان الظواهری بود ترور شد.
یوم کیپور یا جنگ رمضان یا جنگ اکتبر ۱۹۷۳ بین مصر و اسرائیل.
انورسادات: من طالب آزادی مطبوعات هستم اما در همان حال طرفدار مطبوعات متعهدم.
: اگر آزادی مطبوعات مقدس است مصر مقدس‌تر است.
در سال۱۹۷۳ انورسادات هیکل را از مقام سردبیری الاهرام برکنار کرد.
هیکل نوشت اگر رژیم نتواند خودش را عوض کند باید عوض شود.
جنگ العلمین بین آفریقا با آلمان و ایتالیا در سال۱۹۴۳.
حادثه دنیا شوانی در مصر روی داد.
پس از اشغال مصر توسط بریتانیا، بریتانیا و فرانسه مشترکاً حکومت می‌کردند.
مطبوعات مصر را مامهای مسیحی بنیان نهادند.

آساهی شیمبون

آساهی شیمبون پس از شروع انقلاب میجی پس از ۱۱ سال به وجود آمد در ژاپن.
آساهی به روزنامه‌نگاری متراکم معتقد بود.
روزنامه آساهی شیمبون: خشونت تنها با تپانچه و مشت نیست خشونت قلم خطرناک‌تر است.
: این روزنامه برای سهولت خواندن نزد اطفال با تصاویر و دیگر تمهیدات و به منظور تعلیم عدالت به عامه مردم طبع می‌شود.
والتر ویلیامز امروز روزنامه‌نگاری قدرت برتر امپراطور ژاپن است.
آساهی می‌گوید: نیازی به قانون برای آزادی اطلاعات نیست، جامعه ما جامعه قانون نیست، جامعه قرارداد است این چیزها اینجا به شکلی متفاوت انجام می‌شود.

نیویورک تایمز

تا نیمه قرن ۱۹ شهر نیویورک تولد و مرگ هفت روزنامه با نام نیویورک تایمز را به خود دید.
وان آندرا سردبیر نیویورک تایمز نخستین کسی بود که دست به انتشار بیانیه‌های انگلیس و آلمان درباره علل شروع جنگ دست زد.
نیویویک تایمز خبر نطق سال۱۹۶۵ خروشچف را در تقبیح جنایات استالین را نخستین بار در دنیا چاپ کرد.
آدولف اوکس: بنیانگذار نیویورک تایمز
: خواننده روزنامه من هرگز نباید غافلگیر شود.
در سال۱۹۷۳ نیویورک تایمز مبادرت به انتشار اسناد پنتاگون درباره ویتنام کرد.
هنری ریمون هشتمین روزنامه نیویورک تایمز را به نام دیلی تایمز نام نهاد و او را پدرخوانده حزب جمهوری راه می‌شناختند.

نیویورک تایمز نخستین روزنامه‌ای بود که خبر غرق شدن کشتی تایتانیک را در سال۱۹۲۱ منتشر کرد.

در مقاله نامحتاطانه نیویورک تایمز که آن را به نابودی کشاند:

« تنها دیوانگی یا راه گم کردگی بعضی دول متخاصم می‌تواند در راه تشکیل کنفرانس صلح باشد یا آن را به شکست بکشاند.»

در سال۱۹۳۰ به نیویورک تایمز لقب روزنامه کارگران بالای شهر دادند (به دلیل حمایت از نیویورک تایمز وصیت نامه سیاسی لنین را چاپ کرد.

نیویورک تایمز: « اگر جنگ در اروپا فراگیر شود ما کاملاً آماده خواهیم بود جانب دموکراسی را بگیریم.»

: ما جدایی نژادها در مدارس را محکوم کرده‌ایم.

: ما کسی را که بدانیم عضو حزب کمونیست است استخدام نمی‌کنیم.

نیویورک تایمز رهبر مبارزات مطبوعات در دفاع از حقوق سیاهان بود.

در سال۱۹۱۸ زنان شاغل در نیویورک تایمز به دادگاه شکایت کردند که علیه آنها تبعیض روا می‌دارند.

نیویورک تایمز: وقتی روزنامه‌ای اسم و رسم‌دار دروغ می‌گوید جامعه را مسموم می‌کند و هر روزنامه‌ای در مظان بدگمانی قرار می‌گیرد.

واشنگتن پست

واشنگتن پست را استیلون هاچینز در سال۱۸۷۷ به عنوان بلندگوی حزب دموکرات در پایتخت تأسیس کرد.

واشتنگتن پست پرزیدنت هیز را که جمهوری خواه بود را « رئیس جمهور قلابی« و عالیجناب کلاهبردار نامید.

واشنگتن پست: سرخپوستهای چادرنشین باید از صحنه محو گردند.

واشنگتن پست زندگینامه آیزنهاور که از او یک قدیس را می‌ساخت پاورقی کرد.

پرزیدنت جانسون در مورد سرمقاله‌های واشنگتن پست گفت:

« برای من به اندازه دو لشگر ارزش دارد.»

رسوایی واشنگتن پست در مورد داستان جنت کوک (خبرنگار) که این روزنامه ابتدا جایزه پولیتزر را گرفت اما این جریان و داستان معلوم شد ساختگی بوده است.

واشنگتن پست خبرنگار جنگ نداشت.

گلوپ اندمیل

گلوپ اندمیل تنها روزنامه ملی کانادا و دفتر آن در پکن قدیمی‌ترین دفتر یک روزنامه غربی در آن شهر است.

بنیانگذارش جرج براون بود که رقیبانش او را متهم کردند که با خودش تروریسم ادبی آورده است.

گلوپ اثر چارلزدیکنز، رمان دامپی و پسر را پاورقی کرد.

روزنامه رقیب گلوپ، میل توسط محافظه کاران تأسیس شد.

براون در دفتر روزنامه‌ای با تیر کشته شد.

گلوپ به خاطر اعتقادات مذهبی گزارش مسابقات اسب‌دوانی را ممنوع کرد و چاپ آگهی توتون ممنوع بود.

صاحب گلوپ اندمیل، مک کولا بود که می‌گفت من دولتها را می‌آورم و می‌روم.

روزنامه گلوپ در سال۱۸۴۴به عنوان نشریه‌ای هفتگی در تورنتو به وجود آمد.

ایچ ملبورن

روزنامه ایچ دولت ویتلام را زیر ذره بین برد و باعث شکست آن دولت شد.

روزنامه ایچ در ملبورن پایه‌گذاری شد.

نخستین روزنامه‌ای بود که تبدیل به تعاونی کارگری شد در عصر جدید.

به ایچ لقب رعدآسا دادند.

ایچ نخستین روزنامه‌ای بود که به مبارزه برای حفظ محیط زیست پرداخت.

: » کسی به بی جهت یک درخت را قطع می‌کند جنایتکار است.«

ایچ نخستین روزنامه‌ای بود که از سنت چاپ کلمه به کلمه مصاحبه‌های مطبوعاتی نخست وزیری سرباز زد.

ایچ دارای تیم کاریکاتوری بود ۵ نفره که آن از دیگر روزنامه‌ها متمایز کرده بود.

ایچ: کاریکاتور آخرین سنگر ساده گویی در روزنامه‌نگاری جدید است.

: یکی از عجایب روزنامه‌نگاری بریتانیا این است که بهترین کاریکاتوریست‌های آن در خارج بزرگ شده‌اند.

ایچ خواستار ایجاد صفحه‌ای دائمی برای گزارشها و مقالات روزنامه‌نگاران جهان سوم است.

ایچ می‌گوید خطر اساسی در این است که ناشران و سردبیران روزنامه‌ها از خودشان راضی‌اند.

خلاصه فصل

تفسیر جهان در روزنامه‌های بزرگ

روزنامه تایمز قدیمی ترین روزنامه بزرگ که روی آن عوارض تمبر نهاده شد که حکم جواز انتشار را داشت، صدای اصلاحات محتاطانه بود این روزنامه نخستین کلاه برداری های چند ملیتی و فراملیتی را افشاء کرد و یادبودی در عمارت بیمه لویدز پاداش گرفت. ناپلئون سوم در آن نفوذ داشت از نظر تایمز روزنامه‌نگاری امری بین‌المللی بود سرمقاله نویسان تایمز راهبان سیاه پوش نام گرفتند که می گفتند اعطای حق رأی به زنان موجب خطر است. در جریان واترگیت تایمز طرفدار نیکسون بود، این روزنامه زمان وقوع انقلاب ایران تعطیل بود.

لوموند روزنامه فرانسه بود این روزنامه به عمد حقوق روزنامه نگاران را پایین نگه می داشت تا نمایانگر افتخار نوشتن برای لوموند باشند، دولت پیرمندس فرانس از پشتیبانی کامل لوموند برخوردار بود جای روزنامه لوتان را گرفت، لوموند در افشاء و انتقاد از دولت پلیسی شاه ایران در مطبوعات دنیا پیش قدم بود. باهویدا مصاحبه داشت همچنین باامام خمینی در عراق و بهترین روزنامه بود که رویدادهای ایران را تجزیه و تحلیل می‌کرد.

دی ولت روزنامه آلمانی خاطرات چرچیل را پاورقی کرد، به توزیع کننده ها سوبسید می داد، پاورقی ای درباره ارکستر سرخ دسته جاسوسی کمونیست‌های ضد نازی چاپ کرد، این روزنامه در سال ۱۹۷۴ از سوی دانشگاه ها تحریم شد دیولت توسّط مقامات بریتانیا در هامبورگ پایه گذاری شد.

اشپرینگر مستبدترین روزنامه دار غرب شد.

کوریه ره روزنامه ای ایتالیایی که به معنای پیک عصر بود، آلبرتینی سر دبیر آن انقلاب صنعتی را وارد مطبوعات ایتالیا کرد.

کوریه ره نظامیان را می‌ستود.

پراودا روزنامه ای روسی به معنای حقیقت ارگان حزب بلشیویک بود.

هدف خود را تبلیغات برای حزب خود می دانست.

نخستین سردبیر بلشویک پراوداستالین بود. مقاله تزهای آوریل توسّط لنین در پراودا چاپ شد، به دستور استالین پراودا دست به بررسی منظم مطبوعات زد و در حقیقت پلیس نشریات شده بود.

الاهرام روزنامه مصر که به تایمز دنیای عرب مشهور بود، این روزنامه نخستین روزنامه مصر بود که گزارشگرانی در خارج از کشور داشت و نخستین روزنامه ای که از مصاحبه استفاده می‌کرد.

علی ماهر اولین نخستین وزیر بود که قدرت مطبوعات را فهمید و الاهرام باتمام قوا از او حمایت می‌کرد.

آساهی شیمبون پس از ۱۱ سال از شروع انقلاب میجی در ژاپن بوجود آمد این روزنامه معتقد بود که خشونت تنها با تپانچه و مشت نیست. خشونت قلم خطرناک تر است.

نیویورک تایمز روزنامه ای بود که اسناد پنتاگون درباره ویتنام را منتشر کرد. به این روزنامه لقب کارگران بالای شهر را دادند، این روزنامه رهبر مبارزات مطبوعات در دفاع از حقوق سیاهان بود.

واشنگتن پست توسّط حزب دمکرات بوجود آمد. این روزنامه زندگی نامه آیزنهاور را بصورت پاورقی پچاپ کرد، جانسون در مورد واشنگتن پست نوشت «برای من به اندازه دو لشکر ارزش دارند»

گلوپ اندمیل روزنامه‌ای در کانادا که صاحب آن ملک کولا بود که می گفت من دولتها را می آورم و می برم.

روزنامه ایچ ملبورن نخستین روزنامه ای بود که تبدیل به تعاونی کارگری شد و به مبارزه برای حفظ محیط زیست پرداخت این روزنامه خواستار ایجاد صحفه ای دائمی برای گزارشها و مقالات روزنامه نگاران جهان سوم است.

تست‌های آخر فصل

۱- کدام روزنامه در سال ۱۷۸۵ م بنام دیلی یونیورسال رجیستر تأسیس شد؟

۱) لوموند ۲) دی ولت ۳) تایمز ۴) پراودا

۲- کدام روزنامه به معنای دنیا بود و توسّط ژنرال دوگل پایه گذاری شد؟

۱) لوتان ۲) فرانس لاتاری ۳) لوموند ۴) گلوپ اندمیل

۳- کدام روزنامه به معنی پیک عصر بود؟

۱) ایچ ملبورن ۲) پراودا ۳) آساهی شیمبون ۴) کوریه ره

۴- کدام روزنامه هدف خود را اعلام داشت که مستقل است و تظاهر به آزاد بودن نمی کند؟

۱) تایمز ۲) کوریه ره دلاسرا ۳) پراودا ۴) ایچ ملبورن

۵- کدام روزنامه وظیفه خود راکشف حقایق و انطباق بر پایه اصول ثابت جهان می دانست؟

۱) دی ولت ۲) تایمز ۳) لوموند ۴) پراودا

۶- نخستین روزنامه ای که به مبارزه برای حفظ محیط زیست پرداخت؟

۱) لوموند ۲) ایچ ۳) نیویورک تایمز ۴) دی ولت

۷- کدم روزنامه معتقد بود که کاریکاتور آخرین سنگر ساده گویی در روزنامه نگاری جدید است؟

۱) پراودا ۲) الاهرام ۳) لوموند ۴) ایچ ملبورن

۸- کدام روزنامه دولت ویتلام را زیر ذره بین برد و باعث شکست آن دولت شد؟

۱) ایچ ۲) گلوپ ۳) واشنگتن پست ۴) کوریه ره

۹- تنها روزنامه ملی کانادا که قدیمی‌ترین دفتر یک روزنامه غربی در کانادا بود؟

۱) گلوپ ۲) لوموند ۳) ایچ ۴) کوریه ره

۱۰- کدام روزنامه در سال ۱۸۴۴ به عنوان نشریه هفتگی در تورنتو به وجود آمد؟

۱) واشنگتن ۲) گلوپ اندمیل ۳) ایچ ملبورن ۴) لوموند

۱۱- به گفته کدام روزنامه سرخپوستان چادرنشین باید از صحنه محو گردند؟

۱) واشنگتن پست ۲) لوموند ۳) نیویورک تایمز ۴) ایچ ملبورن

۱۲- آدولف اوکس بنیانگذار کدام روزنامه بود؟

۱) لوموند ۲) نیویورک تایمز ۳) آساهی شیمبون ۴) پراودا

۱۳- رهبر مبارزات مطبوعات در دفاع از حقوق سیاهان؟

۱) نیویورک تایمز ۲) لوموند ۳) پراودا ۴) آساهی شیمون

۱۴- کدام روزنامه در مورد رها کردن کردها در مخمصه مقالاتی چاپ کرد؟

۱) تایمز ۲) آساهی شیمون ۳) لوموند ۴) الاهرام

۱۵- به گفته کدام روزنامه مطبوعات نیرومندترین سلاح حزب است؟

۱) واشنگتن پست ۲) پراودا ۳) کوریه ره ۴) دی ولت

۱۶- کدام روزنامه دست به انتشار رمان به صورت پاورقی زد؟

۱) آساهی شیمون ۲) کوریه ره ۳) پراودا ۴) دی ولت

۱۷- کدام روزنامه دست به حمله علیه خطر کمونیسم و توسعه طلبی شوروی زد؟

۱) دی ولت ۲) لوموند ۳) پراودا ۴) تایمز

۱۸- کدام روزنامه اصطلاح «الاستعمار الحادث» را برای نئوکلنالیسم ابداع کرد؟

۱) پراودا ۲) لوموند ۳) دی ولت ۴) الاهرام

۱۹- کدام روزنامه زندگینامه آیزنهاور را که از او یک قدیس می‌ساخت پاورقی کرد؟

۱) گلوپ اندمیل ۲) ایچ ملبورن ۳) واشنگتن پست ۴) پراودا

۲۰- کدام روزنامه در سال ۱۹۷۴ از سوی دانشگاه‌ها تحریم شد؟

۱) آساهی شیمون ۲) الاهرام ۳) دی ولت ۴) پراودا

۲۱- کدام روزنامه در جریان انقلاب ایران نوشت «عبارت مارکسیست‌های اسلامی چیزی است در مایه جمع اضداد و در حال حاضر ائتلاف سازمان‌یافته مخالفان حکومت شاه کاملاً ملی است»؟

۱) تایمز ۲) الاهرام ۳) پراودا ۴) نیویورک تایمز